

İthalat vergileri yapılandırılıyor

Sercan Bahadır

Dış ticaret alanında faaliyet gösterenleri yakından ilgilendiren 7440 sayılı “Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”, 12 Mart 2023 tarihinde yürürlüğe girmiş ve uygulamaya yönelik ilgili Tebliğ de 23 Mart 2023 tarihinde yayımlanmıştır. Böylece ithalat vergileri de dahil birçok kamu alacağı için yapılandırma imkânı gelmiş oldu.

Kapsamda neler var?

Söz konusu düzenlemede;

- Kesinleşmiş gümrük alacakları,
- Kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan gümrük alacakları,
- İnceleme ve tarhiyat safhasında bulunan işlemlerden doğacak gümrük alacakları,
- Kendiliğinden bildirim üzerine tahakkuk edecek gümrük alacakları,

hakkında hükümler yer alıyor.

Kapsam olarak, ilgili Kanun hükümleri, 31.12.2022 tarihinden (bu tarih dahil) önce 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü doğan ve Ticaret Bakanlığı'na bağlı tahsil daireleri tarafından 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen gümrük vergileri, idari para cezaları, faizler, gecikme faizleri ve gecikme zammı alacaklarının yapılandırılmasına ilişkin konuları içeriyor.

Kanunun yayınlandığı tarih itibari ile inceleme aşamasındaki kamu alacakları kesinleşmemiş alacak gibi değerlendiriliyor. Bu idari para cezalar ile birlikte vergi aslının da yarısının silinmesi anlamına geliyor. Bu, aynı zamanda 2022 yılındaki tüm sonradan kontrollerin kapsandığına da işaret ediyor. 2023 yılı planlı yapılan sonradan kontrolün bu kapsamda olup olmadığı ise onay tarihine bağlı. Bu onayın 12 Mart tarihinden önce alınmış olması durumunda, bu yıl gerçekleşecek sonradan kontrol denetim sonuçları da yapılandırma kapsamında kesinleşmemiş alacak olarak değerlendirilebilir. Çünkü, inceleme ve tahakkuk safhasında olan işlemlerde incelemeye başlama tarihi olarak görevlendirmeye ilişkin Bakanlık Makamı Onay tarihi, Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü Kontrol Şubelerince yapılan incelemeler ile diğer incelemeler için görevlendirme tarihi esas alınıyor.

Son başvuru tarihi 31 Mayıs

Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların yine kapsamda olan kamu alacakları için:

- 31.05.2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) ilgili idareye başvurmaları,
- İlk taksitlerini 30.06.2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) ödemeleri,
- Diğer taksitlerini ise bu tarihi takip eden aylık dönemler halinde azami kırk sekiz eşit taksitte ödemeleri gerekiyor.

Daha önceki düzenlemelerde başvuru tarihinin uzatıldığı görülüyor. Muhtemelen bu başvuru tarihi de uzayacaktır. Şu an için son tarih mayıs ayının son günü. Kanun ve ardından uygulamaya yönelik Tebliğ yayımlandı. Başvuru süreci İdarenin sistemi kullanıma açması ile başlayacak. Bunun da önümüzdeki günlerde yapılması bekleniyor.

Hangi avantajları içeriyor?

Yapılandırmanın avantajlarını değerlendirirken iki ayrı açıdan bakmak gerekiyor. Öncelikle bir verginin aslına bağlı olup olmamasına göre idari para cezalarının durumu değişebiliyor. Vergi aslına bağlı idari para cezalarında cezaların tahsilatının tamamından; vergi aslına bağlı olmayanlarda ise kesinleşme durumuna göre ya %50'sinin ya da %75'inin tahsilatından vazgeçiliyor. Ayrıca gümrüklenmiş değere ilişkin bir idari para cezası söz konusu ise yine kesinleşme durumuna göre ya %70'inin ya da %85'inin tahsilatı yapılmıyor. Bu bağlamda yapılandırma, idari para cezalarının azaltılması ya da ortadan kalkması için büyük bir avantaj sağlıyor. Aşağıdaki tabloda, avantajlara ilişkin tüm detaylara ulaşmanız mümkündür.

Diğer bir durum ise gümrük vergilerinin kesinleşmiş olup olmamasına göre farklılık gösteriyor. Kesinleşmiş bir alacakta sadece gecikme faizi yerine daha düşük bir oran olan kat sayı üzerinden ödeme yapılıyor. Ancak kesinleşmiş alacaklar için önemli konu taksitlendirme imkanının olmasıdır. Piyasa faiz oranından daha düşük bir kat sayı ile taksitlendirme imkânı sağlanıyor. Kesinleşmemiş bir vergi alacağının durumu ise biraz karışık. En temel ifadeyle bir yargı kararı yoksa, kapsamda olan bir kesinleşmemiş alacağın yarısından vazgeçiliyor. Yargılama durumuna göre %90'a kadar vergi aslının silindiği durumlar söz konusu olabiliyor.

Ne yapılmalı?

Yapılandırma yasasından yararlanmak için öncelikle Tebliğ'in yayımlanması gerekiyordu. İlgili Tebliğ 23.03.2023 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Tebliğ ekinde yer alan dilekçeler kullanılmak suretiyle başvuru yapılabilir. Ancak öncelikle şirketlerin mevcut durumlarını analiz etmeleri önemli. Kapsam çok geniş olduğu için kendiliğinden bildirimlerin de mümkün olduğunu; bir tarhiyat varsa vergi aslının sadece yarısının da ödenebileceğini; hatta dava durumunda ise vergi aslının %25'ine kadar ödenerek kamu alacağının ortadan kaldırılabilirliğini unutmamak gerekiyor.

Ek-1 Tablo yayınlamamız ekinde dikkatinize sunulmaktadır.

Bu makalede yer alan açıklamalar, yazarının konu hakkındaki kişisel görüşünü yansıtmaktadır. Makaledeki bilgi ve açıklamalardan dolayı EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Mevzuatın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz.